

S. Sayısı : 81

Türkiye ile Belçika - Lüksemburg Ekonomik Birliği arasında 2 Aralık 1948 tarihinde imzalanan Ticaret ve Ödeme Anlaşmaları ile eklerinin onanması hakkında Kanun tasarısı ve Dışişleri ve Ticaret Komisyonları raporları (1/484)

T. C.

Başbakanlık

Muamelât Genel Müdürlüğü

Tetkik Müdürlüğü

Sayı : 71-1236,6-4420

31 . XII . 1948

Büyük Millet Meclisi Yüksek Başkanlığına

Türkiye ile Belçika - Lüksemburg Ekonomik Birliği arasında 2 Aralık 1948 tarihinde imzalanan ticaret ve ödeme anlaşmalarının onanması hakkında Dışişleri Bakanlığınca hazırlanan ve Bakanlar Kurulunca 20 . XII . 1948 tarihinde Yüksek Meclise sunulması kararlaştırılan kanun tasarısı ile gerekçesi ve ilişkileri bağlı olarak sunulmuştur.

Anlaşmaların, 5217 sayılı Kanunla süresi uzatılan 4582 sayılı Kanunun verdiği yetkiye dayanılarak Bakanlar Kurulunun 25 . XII . 1948 tarihli ve 3/8462 sayılı kararıyle onanmış olduğunu saygılarımla arz ederim.

Başbakan
Hasan Saka

GEREKÇE

Türkiye ile Belçika - Lüksemburg Ekonomik Birliği arasında 12 Mart 1947 tarihinde imzalanan ve iki tarafın genel ithalât ve ihracat rejimlerine göre serbest dövizli işlemler esasına dayanan Ticaret ve Ödeme Anlaşmalarının yürürlük süreleri sona erdiğinden, bu tarihtenberi vukubulan gelişmelere uyularak bugünkü durumu karşılıyacak yeni Anlaşmalar akdine lüzum görülmüş idi.

2 Aralık 1948 tarihinde imzalanan yeni Ticaret Anlaşmasında, Türkiye'nin ve Belçika - Lüksemburg Ekonomik Birliğinin karşılıklı olarak ithal ve ihare edecekleri malların cins ve miktarları ayrı ayrı listelerde tesbit edilmiş ve icabında iki tarafın mütabakatı ile bu listelerde değişmeler yapılması sağlanmıştır. İhracatımıza ait listede belirli ihraç mallarımız arasında Tekel mamulâtımıza da yer verilerek sigara ve çeşitli içkilerimizin sürümü imkânları aranmış, ayrıca tütün ihracatımızı sağlamak amacıyla 3000 tonluk bir ithal kontanjani da temin edilmiştir.

Her iki listede yazılı malların değerleri takriben 47 milyon Türk Lirası tutarındadır. Genel hesaplama da ithalât ve ihracatın muvazeneli olması veya, Anlaşmanın yürürlük süresi başlıca ihracat mevsimimize tekabül ettiğine göre, lehimize bir pay bırakması kuvvetle muhtemeldir.

Aynı tarihte imzalanan yeni Ödeme Anlaşması Avrupa memleketleri arasında 16 Ekim 1948 tarihinde Paris'te imzalanan çok taraflı Takas ve Ödeme Anlaşması çerçevesi içinde olup, Türkiye ile Belçika Para Sahası arasında yapılacak ithalât ve ihracat bedelleri ve bunlarla ilgili masrafların iki tarafca millî paralarıyla ödenmesini ve karşılıklı hesaplaşmanın ise, Milletlerarası Para Fonu tarafından rayici tesbit edilmiş bulunan, Belçika Frangı ile yapılmasını mutazammındır.

Yukarda anılan Paris Anlaşması gereğince Belçika - Lüksemburg Ekonomik Birliğinin memleketimize vereceği 2 milyon dolârlık tiraj hakkının kullanma tarzı da menfaatlerimize uygun şekilde düzenlenmiş ve bu had içinde finansman bakımından müsait şartlar sağlanmıştır.

Belçika Millî Bankasında birikebilecek alacaklarımızın faiz getirmesi ve kambiyo garantisinden istifade etmesi hususunda da mutabık kalmıştır.

15 Aralık 1948 tarihinde yürürlüğe giren Anlaşmalar 30 Haziran 1949 tarihine kadar yürürlükte kalacak, bu sürenin bitiminden en az bir ay önce mektup teatisi suretiyle 12 aylık süreler için yenilenebilecektir.

Menfaatlerimize uygun ve Belçika - Lüksemburg Ekonomik Birliği ile iktisadi münasebetleri geliştirecek mahiyette mütalâa edilen her iki Anlaşma ve eklerinin onanması için ilişik kanun tasarısı hazırlanmıştır.

Dışişleri Komisyonu raporu

T. B. M. M.

Dışişleri Komisyonu

Esas No. 1/484

Karar No. 29.

25 . III . 1949

Yüksek Başkanlığa

Türkiye ile Belçika - Lüksemburg Ekonomik Birliği arasında 2 Aralık 1948 tarihinde imzalanan Ticaret ve Ödeme Anlaşmalarının onanması hakkında Dışişleri Bakanlığınca hazırlanan ve Bakanlar Kurulunca 20 . XII . 1948 tarihinde Yüksek Meclise sunulması kararlaştırılıp Yüksek Başkanlığa Komisyonumuza havale buyurulan kanun tasarısı ile gerekçesi ve ilişkileri Hükümet temsilcisi de hazır olduğu halde incelendi.

Bu anlaşmalarda karşılıklı olarak ithal ve ihracat edilecek malların cinsi ve miktarları ayrı ayrı listelerde tesbit edilmiştir.

Her iki listede yazılı malların değerleri takriben 47 milyon Türk lirası tutarındadır. İhracatımıza ait listede tek el mamulâtına yer verilmiştir. ve ayrıca tütün ihracatımızı sağlamak maksadıyla üç bin tonluk bir ithal kontenjanı temin edilmiştir. Bu suretle karşılıklı mübadelenin genel hesaplaşmasında lehimize bir pay bırakacağı muhtemel olduğunu Dışişleri Bakanlığı temsilcisi de beyan etmiştir.

Aynı tarihte imzalanan Ödeme Anlaşması 16 Ekim 1948 tarihinde Paris'te imzalanmış olan Avrupa memleketleri arasında çok taraflı Takas ve Ödeme Anlaşması çerçevesi dâhilinde olup ithalât ve ihracat bedelleri her iki tarafça Millî paralarıyla tesviye edilecektir.

Umumi hesaplaşma ise, Milletlerarası para fonu tarafından tesbit edilen Belçika Frangı ile yapılacaktır. Belçika - Lüksemburg Ekonomik Birliği memleketimize iki milyon dolârlık tiraj hakkı vereceğine göre bu had içindeki finansman bakımından menfaatlerimize müsait şartlar tahakkuk edeceği ümit edilir. Belçika Millî Bankasında birikebilecek alacaklarımızın faizinden ve kambiyo garantisinden istifade etmemiz de düşünülmüştür.

30 Haziran 1949 tarihine kadar devam edecek olan bu anlaşmanın süresi bitmeden bir ay önce karşılıklı mektup teatisi suretiyle on iki ay daha uzatılması mümkün olacaktır.

İfeyeti umumiyesiyle memleketimiz menfaatlerine uygun görülen bu anlaşmalara dair kanun tasarısı ve ilişkileri Komisyonumuzca tasvip edildi.

Havalesi gereğince Ticaret Komisyonuna ve rilmek üzere Yüksek Başkanlığa sunulur.

Dışişleri Ko. Başkanı   Sözcü   Kâtip
Bilecik.   Gaziantep   Malatya
M. Ş. Esendal   Dr. A. Melek   A. Esenbel
Kocaeli   Kütahya   Manisa
İ. S. Yiğit   Orgl. A. Gündüz   Ş R. Hatipoğlu
Sinob
Y. K. Tengirşenk

Ticaret Komisyonu raporu

T. B. M. M.

Ticaret Komisyonu

Esas No. 1/484

Karar No. 33

13 . XII . 1949

Yüksek Başkanlığa

Türkiye ile Belçika - Lüksemburg Ekonomik İş Birliği arasında 2 Aralık 1948 tarihinde imzalanan Ticaret ve Ödeme Anlaşmalarının onanması hakkında Dışişleri Bakanlığınca hazırlanan ve Bakanlar Kurulunca 20 . XII . 1948 tarihinde Yüksek Meclise sunulması kararlaştırılan ve Dışişleri Komisyonu tarafından incelenip Komisyonunuza havale edilen kanun tasarısı, gerekçesi ve ilişkileri, Dışişleri Bakanlığı ile Ticaret ve Ekonomi Bakanlığı mümessillerinin huzuriyle incelendi :

Türkiye ile Belçika - Lüksemburg Ekonomik İş Birliği arasında 12 Mart 1947 tarihinde bir Ticaret ve Ödeme Anlaşması akdedilmiştir. Bu Anlaşma iki tarafın genel ithal ve ihrac esasına dayanmakta, iki tarafın biri birine muayyen hudutlar dâhilinde kredi açmayı, hesap neticesinde altın veya döviz ile ödemeyi derpiş etmektedir. Zamanla Belçika çok fazla ihrac yaparak başka milletlerden çok alacaklı vaziyete girmiş, borçlu devletler ise anlaşma esasına göre döviz ve altın verememişlerdir. Bu şartlar altında Belçika krediyi kesmiş ve bizden de özür dilemiştir. Bu suretle çok faal olan Türk - Belçika Ticareti işlemez bir hale gelmiştir.

Diğer taraftan Belçikanın bize tanıdığı iki milyon dolârlık tiraj hakkı değişik bir duruma ihdas ettiğinden Belçika ile Türkiye arasında yeni şartlara göre bir ticaret ve ödeme anlaşması akdine zaruret hâsıl olduğu anlaşılmıştır.

Bu zaruretle yapılan ve 2 Aralık 1948 tarihinde imzalanan yeni anlaşma, listeli ve kontenjanlı bir anlaşmadır. Listeler iki tarafın mutabakatı ile değişebilecektir. İhraç mallarımız ara-

sında tekel maddeleri ile tütüne ihraç imkânı sağlanmak üzere tedbirler düşünülmüştür. Anlaşmaya esas olan tutarlar 47 milyon Türk liralıktır. Aynı tarihte imzalanan Ödeme Anlaşması ile, Paris Anlaşması gerçevesi içinde, iki tarafın ithalât ve ihracat bedellerinin kendi paralarıyla kendi Merkez Bankalarında açılacak hesaba çdenmesi, devre sonunda karşılıklı hesaplaşmanın, rayici muayyen, Belçika frangı ile yapılması kabul edilmiştir. Belçika Bankasında birikecek alacaklarımıza faiz ve kambiyo garantisini sağlamıştır.

Anlaşmalar 15 Aralık 1948 tarihinde yürürlüğe girecek, 30 Haziran 1949 tarihine kadar sürececek, en az bir ay önce mektup teatisi suretiyle 12 aylık devreler için yenilenecektir. Yukarıdaki esaslara varılan anlaşmalar Komisyonunuzca, memleket menfaatlerine uygun görülmüş ve her iki anlaşma ve eklerinin kabul ve tasdikına Kamutaya arzına karar verilmiştir.

Havalesi gereğince Kamutayın tasdikına arz edilmek üzere Yüksek Başkanlığa sunulur.

Ticaret Ko. Baş.	Sözcü	Kâtip
Ankara	Gaziantep	Niğde
A. Çubukçu	C. Alevli	H. Ulusoy
Afyon K.	Aydın	Bilecik
M. Aşkar	Dr. S. Akın	R. Bozüyük
İmzada	İmzada	İmzada
bulunamadı	bulunamadı	bulunamadı
Kars	Kars	Kayseri
F. Aktaş	A. Sürmen	H. Ürkün
Kırıkkaleli	Tokad	Trabzon
Ş. Ödül	R. Önder	A. Saralioğlu
İmzada bulunamadı		

HÜKÜMETİN TEKLİFİ

Türkiye ile Belçika - Lüksemburg Ekonomik Birliği arasında 2 Aralık 1948 tarihinde imzalanan Ticaret ve Ödeme Anlaşmalarının onanması hakkında Kanun tasarısı

MADDE 1. — Türkiye Cumhuriyeti ile Belçika - Lüksemburg Ekonomik Birliği arasında 2 Aralık 1948 tarihinde Roma'da imzalanan Ticaret Anlaşması ve Türkiye Hükümeti ile Belçika Hükümeti arasında aynı tarihte Roma'da imza edilen Ödeme Anlaşması ve ekleri onanmıştır.

MADDE 2. — Bu kanun yayımı tarihinde yürürlüğe girer.

MADDE 3. — Bu kanunu Bakanlar Kurulu yürütür.

Başbakan	Devlet Bakanı	Devlet Bakanı
H. Saka	Başb. Yardımcısı	Barutçu

Adalet Bakanı
Fuad Sirmen

İçişleri Bakanı
M. H. Göle

Maliye Bakanı
Ş. Adalan

Bayındırlık Bakanı

Sa. ve So. Y. Bakanı
Dr. K. Bayizit

Tarım Bakanı
Cavid Oral

Ticaret Bakanı
C. S. Barlas

Millî Savunma Bakanı

Dışişleri Bakanı
N. Sadak

Millî Eğitim Bakanı
T. Banguoğlu

Ekonomi Bakanı
C. Ekin

Gümrük ve Tekel Bakanı

Ulaştırma Bakanı
Güleker

Çalışma Bakanı
T. B. Balta

TÜRKİYE CUMHURİYETİ VE BELÇİKA - LÜKSEMBURG EKONOMİK BİRLİĞİ ARASINDA TİCARET ANLAŞMASI

İki memleket arasındaki ticari mübadeleleri geliştirmek üzere, Türkiye Hükümeti ve gerek kendi adına gerek, mevcut Anlaşmalar mücibince, Lüksemburg Hükümeti adına hareket eden, Belçika Hükümeti aşağıdaki hususları kararlaştırmışlardır:

Madde — 1.

Bir taraftan Türkiye Hükümeti, diğer taraftan Belçika ve Lüksemburg Hükümetleri, genel ithalât ve ihracat rejimleri çerçevesi içinde, karşılıklı olarak ithal ve ihraç müsaadeleri vermek hususunda birbirlerine mümkün olduğu kadar müsait muamele tatbik edeceklerdir.

Madde — 2.

Türkiye Hükümeti ilişik 1 sayılı listede yazılı emtianın, bu emtianın her biri için mezkûr listede tahsis edilmiş bulunan miktar veya kıymetler had line kadar, Belçika - Lüksemburg Ekonomik Birliğine ihracına müsaade edecektir; bunlara tekabül eden ithal müsaadeleri Belçika ve Lüksemburg Hükümetleri tarafından verilecektir.

Belçika ve Lüksemburg Hükümetleri ilişik 2 sayılı listede yazılı emtianın, bu emtianın her biri için mezkûr listede tahsis edilmiş bulunan miktar veya kıymetler haddine kadar, Türkiye'ye ihracına müsaade edeceklerdir; bunlara tekabül eden ithal müsaadeleri Türkiye Hükümeti tarafından verilecektir.

Şurası mukarrerdir ki, 1 ve 2 sayılı listelerde yazılı olmayan emtia ile kontenjanları tükenmiş bulunan emtia, işbu Anlaşmanın yürürlüğü süresince, iki memleket yetkili makamlarının önceden müsaadesi alınmak şartıyla, her iki taraftan ithal veya ihraç edilebileceklerdir.

Madde — 3.

Akîd Taraflar, 1 ve 2 sayılı listelerde derpiş edilen bütün kontenjanların ahenkli bir tarzda kullanılmaları arzusundan mühlhem olarak, bâzı emtianın lehine diğerlerinin aleyhine her türlü farklı muameleyi bertaraf edecek şekilde hareket edileceklerdir.

Madde — 4.

İşbu Anlaşmanın yürürlüğe konmasından sonra bir taraftan diğer tarafa sevk edilecek emtia için, Akîd Tarafların her biri, ihracatçı memleketin yetkili makamları tarafından verilecek ilişik modele uygun bir menşe şahadetnamesi istemek hakkını haklı olacaktır.

Bedeli 100 Türk Lirası'nı veya diğer bir para ile bu tutarın eşitini geçmeyen imalât için menşe şahadetnamesi istenmiyecektir.

Madde — 5.

İşbu Anlaşmanın yürürlüğü sırasında yapılacak ticari mübadelelere mütaallik ödemeler bugünkü tarihle imzalanan Ödeme Anlaşması hükümlerine göre tesviye edilecektir.

Madde — 6.

İşbu Anlaşmanın iyi işlemesine nezaret etmek ve bu hususta, 2 nci maddede derpiş edilen kontenjan listelerinin tadiline mâtuf olanlar da dâhil, her türlü tekliflerde bulunmakla görevli olmak üzere Türk ve Belçika temsilcilerinden müteşekkil bir Karma Komisyon kurulacaktır.

Karma Komisyon, münavebe ile Brüksel'de ve Ankara'da bunu teşkil eden heyetlerden birinin başkanının talebi üzerine toplanacaktır.

Madde — 7.

İşbu Anlaşmanın yürürlüğü sırasında onanmış ve hitamında ikmal edilmemiş bulunan işlemler işbu Anlaşma hükümlerine tevfikan tasfiye edileceklerdir.

Madde — 8.

12 Mart 1947 tarihinde Ankara'da imzalanan Ticaret Anlaşmasının yürürlüğü sırasında onanmış ve hitamında ikmal edilmemiş bulunan işlemler, sözü geçen Anlaşma hükümlerine tevfikan tasfiye edileceklerdir.

Madde — 9.

İşbu Anlaşma 15 Aralık 1948 tarihinde yürürlüğe girecek ve 30 Haziran 1949 tarihinde sona erecektir.

Bitimi tarihinden en az bir ay önce âkid iki Taraf arasında yapılacak mektup teatisi suretiyle 12 aylık devreler için yenilenecektir.

Roma'da Fransızca ve iki nüsha olarak 2 Aralık 1948 tarihinde tanzim edilmiştir.

Belçika Hükümeti namına
Kerchove

Türkiye Hükümeti namına
Cahid Zamangil

Liste : 1

Türkiye'den Belçika - Lüksemburg Ekonomik Birliğine ihraç olunacak mallar

M a l l a r	Miktar (ton)
1. — Sünger	10
2. — Bağırsak	50
3. — Ham balmumu	50
4. — Kemik, tırnak ve boynuz	2 000
5. — Ham küçük başhayvan derisi	50
6. — Tiftik, yapağı	850
7. — Keçi kılı, yele ve sair kıllar	150
8. — Domuz kılı	10
9. — El ile dokunmuş kilim ve halı	70
10. — Tabii ipek döküntüsü	100
11. — Kuş yemi ve kum darı	10 000
12. — Burçak, fiğ, kaplıca	10 000
13. — Bakla	4 000
14. — Fasulye, nohut, mercimek, bezelya	5 000
15. — Bakliyat unları	500
16. — Kuru üzüm	5 000
17. — Kuru incir	500
18. — Hurda incir	5 000
19. — İç fındık	2 500
20. — Sair kuru yemişler	100

M a l l a r	Miktar (ton)
21. — Şarap, likör ve ispirotolu içkiler	1 500 000 litre
22. — Yağlı tohumlar	3 000
23. — Nebati yağlar	1 000
24. — Küşpe	5 000
25. — Tütün	3 000
26. — Nikotin ihracına mahsus tütün döküntüleri	500
27. — Tıbbi nebatlar	350 000 T. Lirası
28. — Meyan kökü usaresi ve balı	1 000
29. — Palâmüt ve tırnağı	2 000
30. — Palâmüt hulâhası	350
31. — Afyon	20
32. — Kitre	20
33. — Pamuk	2 000
34. — Kendir elyafı	250
35. — Krom cevheri	4 000
36. — Kurşun cevheri	1 000
37. — Antimuan ve tutya cevheri	1 500 ve imkânlarla göre daha ziyade
38. — Bakır	500
39. — Civa	5
40. — Lüle taşı	10
41. — Hurda demir	10 000
42. — Tuz	25 000
43. — Balık konservesi, balık yağı ve unu	} İhtiyaç ve imkânlarla göre
44. — Sığara	
45. — Limon, portakal, krepfurt	} İhtiyaç ve imkânlarla göre
46. — Diğer emtia (Havyar, domates salçası, amyant elyafı, zımpara, borasit, manyezit, ham naftalin ilâ).	

Liste : 2

Belçika - Lüksemburg Ekonomik Birliğinden Türkiye'ye ihraç edilecek mallar

Madde ve Gümrük Ta. No.	Belçika Frangı ile kıymeti
1. — Kursak, 64 den	800 000
2. — İşlenmiş sığır derileri, glâse deriler, kayışlık köseleler, köseleler kösele kayışlar ve sanayide kullanılan sair köseleler, 75 a2, b2, c. 78 den, 89, 93 den.	4 000 000
3. — Yün (Merinos), kıl, yün ve kıl iplikleri 98 a, 100 - 103.	26 000 000
4. — Yün ve kıl mensucat 105 den, 106, 107, 108 a, 111, 112 den	10 000 000
5. — Sanayide kullanılan keçe 115 den.	500 000
6. — Yünden ve kıldan örme çorapçı eşyası, keçe şapkalar ve keçe şapka taslakları 118 a dan, 120 den, 125 den, 126.	5 750 000
7. — Suni ipek ipliği ve mesina 130, 132 b.	9 000 000

Madde ve Gümrük Ta. No.	Belçika Frangı ile kıymeti
8. — İpekten mamul sıhhi eşya ve sair eşyalar 139, 144, 147.	500 000
9. — Plâstik maddeler (Külçe, levha, yaprak, boru ilâ 281 den.	2 250 000
10. — Fırçacı mamulâtı ve spor eşyası 307 a 2, 3, b, c, d 3 den, 4 den, 312.	2 000 000
11. — Kaplamalık ağaç, ağaçtan dokumacı alâtı, ağaçtan fennî âletler, ağaçtan tecrit malzemesi 285, 288 den, 295, 298.	4 000 000
12. — Kâğıt ve mukavva 324 - 326, 328, 329 a dan, 330, 332, 334, 335, 336 dan, 337, 340 - 342, 344 den, 346 d, 351, 357 den, 363 a, b den.	25 000 000
13. — Pamuk ipliği 366 - 372.	20 000 000
14. — Pamuk mensucat 377 - 379, 380 den, 383 den, 385 den, 387 den, 390, 391 den.	13 000 000
15. — Pamuktan örme çorapçı eşyası ve sair mamulât 394 den, 395 b den, 398 den, 399, 400 a, 404 a.	5 000 000
16. — Keten, kendir, manilâ kendiri, jüt iplikleri, manilâ kendirinden halâtlar, sisal halâtlar 412, 413, 414 b, 415 den, 416 dan.	4 000 000
17. — Kendir, rami ve jütten mamul çuvallar ve sargılık (Ambalâj) kaba bezler, keten mensucat ve bu maddelerden mamul sair eşya 417 a, b, 418, 421, 424 den, 425, 433 a.	8 500 000
18. — (Kauçuktan) tekerlek iç ve dış lâstikleri 445.	10 000 000
19. — Diğer kauçuk mamulâtı 440 - 444, 446, 447 den, 448, 449.	2 000 000
20. — Muşamba mamulâtı ve linolcom (Mantarlı muşamba) 450, 451, 452 a, b, 453 den, 454, 455 b den.	2 500 000
21. — Çimento, ateş tuğlası ve kiremit, potalar ve taştan ve topraktan mamul sair eşya 459, 461 den, 463 464 den, 469, 471 den, 477, 481 c, d, h den.	25 000 000
22. — Çini ve porselenden sıhhi eşya ve sair mamulât 483, 485 den, 486, 487, a, b, c, d den, 488, 489, a, b, c, 490 dan.	15 000 000
23. — Pencere camı ve camdan mamul sair eşya 493, 495, 497, 498 den, 501 den, 505, 509 - 510 dan, 513, 514, 515 den.	64 000 000
24. — Demir mamulâtı (Profil, saç, levha, çember, hususi çelikler, ilâ) 518 den, 519 - 523, 531 den.	100 000 000
25. — Demir, font, çelikten mamul eşya 524 - 527, 528 a, b 529 - 534, 535 den, 536, 538, 539 d, h, v, 541, 544 a, b, 545 a, b, c den, 546, 548 - 551, 552 den, 553 den.	60 000 000
26. — Bakır ve bakır halitasından yarı mamul ve mamul eşya 554 den, 555 - 560, 562, 563 den, 564 den, 565 a, b, 566 dan, 567 den.	10 000 000
27. — Alüminyum ve alüminyum halitasından yarı mamul ve mamul eşya 569 a, b, c, d, h 1.	6 000 000
28. — Kurşun ve kurşun halitasından yarı mamul ve mamul eşya 570 b, d, 571 den, 572 den, 573 b den.	8 000 000
29. — Tutya ve tutya halitasından yarı mamul ve mamul eşya 574 b, d, h, 575, 576 a, b, den.	25 000 000
30. — Kalay ve kalay halitasından yarı mamul ve mamul eşya 577 d, h, 579 a.	1 000 000
31. — Nikel ve halitası, nikel ve halitasından yarı mamul ve mamul eşya 580 b, d, h, 581 den, 582 a.	

İhtiyaca göre

Madde ve Gümrük Ta. No.	Belçika Frangı ile kıymeti
32. — Antimuan (külçe ve sair şekillerde) 583 b.	200 000
33. — Barometre, taksimetre, su, gaz ve elektrik sayaçları ilâ gibi ölçü aletleri 598.	5 000 000
34. — Optik âletler ve cihazlarla ilme, fenne ve cerrahlığa ait aletler ve cihazlar 611 - 614, 618, 620, 621, 623 - 629, 631, 632, 634.	4 000 000
35. — Fotoğraf ve sinema filmleri 617.	4 000 000
36. — Radyografi filmleri 617.	4 000 000
37. — Esliha, mühimmat ve patlayıcı maddeler 635 - 647.	8 000 000
38. — Her türlü muharrik kuvvetlerle işliyen makinalar, elektrik motörleri, traktörler, ziraat makinaları, yol yapma makinaları da dâhil olmak üzere makinalı aletler 648 - 651, 652 den, 653, 654, 656 - 666.	95 000 000
39. — Bisiklet, motosiklet; otomobil, motosiklet, bisiklet yedek parçaları ve teferruatı 667, 679 dan.	5 000 000
40. — Elektrikle işliyen ev eşyası, radyo, pikap, soğutma cihazları 552 den, 619 dan, 633 den, 666 dan.	5 000 000
41. — Demiryolu mütharrik malzemesi (Lokomotifler otoraylar, vagonlar, vagonetler ilâ), ve maden ocakları ve elektrik kuvveti tesisatı ve teçhizatı, sınai tesisat ve teçhizat, liman inşaatı ve bahri inşaat, bilûmum nakil vasıtaları.	İhtiyaç ve imkânlaraya göre
42. — Boyalar ve bakım müstahsalâtı 702, 703 den, 704 - 709.	30 000 000
43. — Kimyevi, ispençiyari ve tıbbi eesam 710 - 853 (756 d ve 754 k müstesna).	50 000 000
44. — Züccaciye eşyası, billûr mamulâtı 511, 512 Duvar kâğıdı 338 Çini, porselen ve topraktan mamul fantazi eşya 473 b, 481 v, 487 (22 numaralı bentte yazılı olanlardan gayrisi) Mermer biblolar ve mermerden yapılmış oda eşyası (bembeloteri) 467 c, d Deri ve kösele mamulâtı ve seyahat eşyası 87 Dantelâlar 137, 384, 422 Oyun alât ve edevatı ve oyuncaklar 310, 858, 859 Mobilyalar 309 Piyanolar 601 b, c Çocuk arabaları 676 Boyanmış tavşan postları 96 b	65 000 000 [*]
45. — Belçika Kongosu müstahsalâtı (Kahve, kopal, fildişi ilâh).	lüzum ve imkânlaraya göre
46. — Kibrit, göpleri Oyun kâğıtları Çakmaklar	Türkiye Cumhuriyeti resmî makamlarının yapacakları münakasalara göre
47. — Sair eşya	30 000 000

[*] Tahminî kıymet; tütün hakkındaki ilişik mektuba bakıla.

NOT : Yanlarında (den) bulunan tarife numaraları, 2 Aralık 1948 de yürürlükte bulunan Türkiye Genel İthalât listesinde zikredilmiş olan malları gösterir.

Menş e şahadetnamesi

Gönderen : . . . . . Gönderilen :
İsim : . . . . . İsim : . . . . .
İkametgâh : . . . . . İkametgâh : . . . . .
Sokak : . . . . . Sokak : . . . . .

Malın einsi . . . . .
Ambalâj tarzı . . . . .
Koli adedi . . . . .
Marka numarası . . . . .

Gayrisâfi ağırlık . . . . . kilo
Kıymet . . . . .

Malın gönderileceği yol . . . . .

Ticaret Odası Türkiye ile Belçika - Lüksemburg Ekonomik Birliği
arasındaki 2 Aralık 1948 tarihli Ticaret Anlaşması hükümlerine uyarak, vasıfları yukarıda yazılı
emtiyanın Türk - Belçika para sahası menş eli olduğunu tasdik eder.

1948.

Ek - Mektup No. 1

Roma, 2 Aralık 1948

Bay Başkan,

Bugünkü tarihle imzalanan Ticaret ve Ödeme Anlaşmalarına atfen, aşağıdaki hususları size bil-
dirmekle şeref kazanırım:

Sözü geçen Anlaşmalar 30 Haziran 1949 tarihinde sona erdiği ve Ödeme Anlaşmasının 2 nci mad-
desinde derpiş olunan hesap bir matlup bakiyesi ihraz ettiği takdirde, Belçika ve Lüksemburg
Hükümetleri bu bakiyeyi Ödeme Anlaşmasının 12 nci maddesinde derpiş olunan dört aylık müh-
let dâhilinde Türkiye'ye Ticaret Anlaşmasına ilişik (121) sayılı listedeki mallardan vererek tasfiye
etmek ihtiyarını haiz olacaklardır.

Türk malları ise bu hususta gereken ithal müsaadelerini vereceklerdir.

İşbu dört aylık mühlet sonunda kalacak matlup bakiyesi Ödeme Anlaşmasının 12 nci maddesi
hükümlerine tevfi kan tesviye edilecektir.

Yukardaki hususlar hakkında Belçika Hükümetinin mutabık bulunduğunu teyit eylemenizi rica
ederim.

Derin saygılarımı kabul buyurunuz, **Bay Başkan**.

Bay Robert Van de Kerhove d'Hallebast,
Belçika Heyeti Başkanı

Türk Heyeti Başkanı
Cahid Zamangil

Roma, 2 Aralık 1948

Bay Başkan,

Mefadı aşağıda yazılı bugünkü tarihli mektubunuzu aldığımı bildirmekle şeref kazanırım :
«Bugünkü tarihle imzalanan Ticaret ve Ödeme Anlaşmalarına atfen, aşağıdaki hususları size bildirmekte şeref kazanırım :

Sözü geçen Anlaşmalar 30 Haziran 1949 tarihinde sona erdiği ve Ödeme Anlaşmasının 2 nci maddesinde derpis olunan hesap bir matlup bakiyesi ihraz ettiği takdirde, Belçika ve Lüksemburg Hükümetleri bu bakiyeyi Ödeme Anlaşmasının 12 nci maddesinde derpis olunan dört aylık mühlet dâhilinde Türkiye'ye Ticaret Anlaşmasına ilisik (2) sayılı listedeki mallardan vererek tasfiye etmek ihtiyarını haiz olacaklardır.

Türk makamları ise bu hususta gereken ithal müsaadelerini vereceklerdir.

İşbu dört aylık mühlet sonunda kalacak matlup bakiyesi Ödeme Anlaşmasının 12 nci maddesi hükümlerine tevfiakan tasfiye edilecektir.

Yukardaki hususlar hakkında Belçika Hükümetinin mutabık bulunduğunu teyit eylemenizi rica ederim.»

Yukardaki hususlar hakkında Hükümetimin mutabık bulunduğunu size bildirmeye müsaarat ederim.

Derin saygılarımı kabul buyurunuz, Bay Başkan.

Bay Cahid Zamangil,
Türk Heyeti Başkanı.

Belçika Heyeti Başkanı
Kerchove

Ek - Mektup No: 2

Roma, 2 Aralık 1948

Bay Başkan,

Bugünkü tarihle imzalanan Ticaret Anlaşmasına ve 1 sayılı listenin 25 nci numarasında derpis edilen 3 000 ton Türk tütününün Belçika - Lüksemburg Ekonomik Birliğine ithali konusunda yapmış olduğumuz görüşmelere atfen, Türkiye Hükümetinin aşağıdaki hususlar hakkındaki mutabakatini size bildirmekte şeref kazanırım :

Türk yetkili makamları, 2 sayılı listenin 44 ncu numarasında işbu mektuba referansla kayıtlı Belçika veya Lüksemburg menşeli emtia için, Belçika - Lüksemburg Ekonomik Birliğine ithal edilen her parti Türk tütününün kıymetinin üçte birine tekabül edecek tutarlarda, ithal müsaadesi vereceklerdir.

Derin saygılarımı kabul buyurunuz, Bay Başkan.

Bay Robert van de Kerchove
d'Hallebast,
Belçika Heyeti Başkanı.

Türk Heyeti Başkanı
Cahid Zamangil

Ek - Mektup No: 2

Roma 2 Aralık 1948

Bay Başkan,

Mefadı aşağıda yazılı bugünkü tarihli mektubunuzu aldığımı bildirmekte şeref kazanırım :

«Bugünkü tarihle imzalanan Ticaret Anlaşmasına ve 1 sayılı listenin 25 nci numarasında derpiş edilen 3 000 ton Türk tütününün Belçika - Lüksemburg Ekonomik Birliğine ithali konusunda yapmış olduğumuz görüşmelere atfen, Türkiye Hükümetinin aşağıdaki hususlar hakkındaki mutabakatini size bildirmekle şeref kazanırım :

Türk yetkili makamları, 2 sayılı listenin 44 nü numarasında işbu mektuba referansla kayıtlı Belçika veya Lüksemburg menşeli emtia için, Belçika - Lüksemburg Ekonomik Birliğine ithal edilen her parti Türk tütününün kıymetinin üçte birine kabul edecek tutarlarda, ithal müsaadedi verilecektir.»

Yukardaki hususlar hakkında Hükümetimin mutabık bulunduğunu size bildirmeye müsaarat ederim.

Derin saygılarımı kabul buyurunuz, Bay Başkan.

Bay Cahid Zamangil,
Türk Heyeti Başkanı.

Belçika Heyeti Başkanı
Kerchove

Ek - Mektup No. 3

Roma, 2 Aralık 1948

Bay Başkan,

Bugünkü tarihle imzalanan Ticaret Anlaşmasına atfen, Türkiye Hükümetinin Belçika mamulâtından kalay ve azotlu gübre teminine mütaallik bir tahsis talebini yetkili Milletlerarası Kurula sunduğu takdirde, bu hususta Belçika Hükümetinin müzaheretini temin eylemekten mütehassis olacağını size bildirmekle şeref kazanırım.

Yukardaki husus hakkında Hükümetinizin mutabık bulunduğunu bana teyit eylemenizi rica ederim.

Derin saygılarımı kabul buyurunuz, Bay Başkan.

Bay Robert van de Kerchove
d'Hallebast,
Belçika Heyeti Başkanı.

Türk Heyeti Başkanı
Cahid Zamangil

Roma, 2 Aralık 1948

Bay Başkan,

Mefadı aşağıda yazılı bugünkü tarihli, mektubunuzu aldığımı bildirmekle şeref kazanırım:

«Bugünkü tarihle imzalanan Ticaret Anlaşmasına atfen, Türkiye Hükümetinin Belçika mamulâtından kalay ve azotlu gübre teminine mütaallik bir tahsis talebini, yetkili Milletlerarası Kurula sunduğu takdirde, bu hususta Belçika Hükümetinin müzaheretini temin eylemekten mütehassis olduğumu size bildirmekle şeref kazanırım.

Yukardaki husus hakkında Hükümetinizin mutabık bulunduğunu bana teyit eylemenizi rica ederim.»

Yukardaki husus hakkında Hükümetimin mutabık bulunduğunu size bildirmeye müsarafa ederim.

Derin saygılarımı kabul buyurunuz, Bay Başkan.

Bay Cahid Zamangil,
Türk Heyeti Başkanı.

Belçika Heyeti Başkanı
Kerckove

TÜRKİYE HÜKÜMETİ VE BELÇİKA HÜKÜMETİ ARASINDA ÖDEME ANLAŞMASI

Türkiye ile Belçika Para Sahası arasındaki Ödemeleri kolaylaştırmak üzere, Türkiye Hükümeti ve gerek kendi adına gerek mevcut anlaşmalara tevfikan Lüksemburg Hükümeti adına hareket eden, Belçika Hükümeti aşağıdaki anlaşmayı akdetmişlerdir :

Madde — 1.

İşbu Anlaşmanın uygulanmasında Belçika Para Sahası şu anlamdadır : Belçika, Lüksemburg Büyük Dukalığı, Belçika Kongosu ve vesayet altındaki Ruanda Urundi arazisi.

Madde — 2.

Bugünkü tarihle imzalanan Ticaret Anlaşması hükümlerine tevfikan Belçika Para Sahasına ithal edilen veya edilecek olan Türk menşeli malların bedellerinin ödenmesi ve sözü geçen sahadan Türkiye'ye vâkı olacak aşağıdaki 4 ncü maddede tasrih olunan bileümle diğer ödemeler, Belçika Hükümetinin Ajansı sıfatiyle hareket eden Belçika Milli Bankası nezdinde Türkiye Cumhuriyet Merkez Bankası namına açılacak ve Belçika Frangı ile tutulacak bir hesaba tevdiat yapılması suretiyle ifa edileceklerdir.

Madde — 3.

Bugünkü tarihle imzalanan Ticaret Anlaşması hükümlerine tevfikan Türkiye'ye ithal edilen veya edilecek olan Belçika Para Sahası menşeli malların bedellerinin ödenmesi ve Türkiye'den sözü geçen sahaya vâkı olacak aşağıdaki 4 ncü maddede tasrih edilen bileümle diğer ödemeler, 2 nci maddede anılan hesabın zimmeti ile ifa edileceklerdir.

Madde — 4.

Yukardaki 2 nci ve 3 ncü maddeler hükümlerine tevfikân aşağıdaki ödemeler tesviye olunacaktır :

1. Emtia teslimatı,
2. Deniz, nehir, kara veya hava yolu ile emtia veya insan nakline mütaallik masraflar,
3. Türk gemileri veya Belçika gemileriyle nakliyatla ilgili navlunlar,
4. Emtia hareketleri ile ilgili antrepo, gümrükleme, mal sigortası (prim ve tazminat) gibi diğer masraflar,
5. Komüsyon, tellâfiye, temsil masrafları,
6. Tebdil, imal, tamir işlerine ait masraflar,
7. Maaş, ücret ve diğer hizmet bedelleri,
8. Transit ticaretinden mütevellit masraf ve kârlar,
9. İdame ve yaşama masrafları,
10. Seyahat, mektep ve hastane masrafları,
11. Kamu hizmetleri gider ve gelirleri (vergi, ceza v.s.),
12. Aidat, abonman, ihtira beratları, lisans, imalât markaları, telif hakkı ve diğer fikrî hakların ücret ve gelirleri,
13. İki tarafın yetkili makamları tarafından mutabık kalınarak kabul edilecek biçümle diğer ödemeler.

Madde — 5.

Belçika Millî Bankası, Belçika Para Şahasında mümkün özel ve tüzel kişiler tarafından yapılan tevdiatı günü gününe Türkiye Cumhuriyeti Merkez Bankasına bildirecek ve bunları derhal 2 nci maddede işaret olunan hesabın matlubuna geçirecektir. Türkiye Cumhuriyet Merkez Bankası bu ihbarnameleri alınca Türk Lirası ile karşılığını hak sahiplerine ödeyecektir.

Belçika Millî Bankası Türkiye Cumhuriyet Merkez Bankasından aldığı ödeme emirlerini, yukarıda anılan hesabın mevcuduna göre, derhal icra edecektir.

Madde — 6.

Yukardaki 2 nci maddede işaret olunan hesabın matlup bakiyesi 100 milyon Belçika Frangını geçtiği takdirde, bu bakiyenin işbu rakkamı aşan kısmı, Türkiye Cumhuriyet Merkez Bankasının talebi üzerine, ve kendisi tarafından izhar edilecek arzuya göre serbestçe emrine tahsis edilecek altın ile veya kendisince kabul edilecek dövizlerle ödenecektir.

Madde — 7.

Yukardaki 2 nci maddede işaret edilen hesabın matlup bakiyesi 10 milyon Belçika Frangını geçtiği takdirde Türkiye Cumhuriyet Merkez Bankası bu tutarı aşan bakiyeleri her zaman asgari 1 milyon franklık bölümlerle, kısa vadeli, Belçika Frangı ile muharrer ve faiz getiren Belçika Hazine Bonolarına yatırmak ihtiyarına malik olacaktır.

Sözü geçen hesap 10 milyon Belçika Frangı durumunda bir matlup bakiyesi arzettiği takdirde işbu Hazine Bonoları Belçika Millî Bankası tarafından bakiyenin mezkûr tutar haddine kadar tekerrür tesisini temin edecek şekilde, asgari 1 milyon franklık bölümlerle iskonto olunacaklardır.

Türkiye Cumhuriyet Merkez Bankasının bu suretle teşekkül eden Hazine Bonoları mevcudu aşağıdaki 10 ncü maddede derpiş olunan kambiyo garantisinden istifade edecektir.

Madde — 8.

Türkiye Cumhuriyet Merkez Bankası hesabının matlup bakiyesini, işbu Anlaşmanın 6 ncı ve

12 ne maddelerindeki hükümler mahfuz kalmak şartıyla, ancak Belçika Para Sahasında mukim özel ve tüzel kişiler lehine ödemeler yapmak için kullanabilecektir.

Madde — 9.

Belçika Frangından başka bir para ile muharrer borçlar için Belçika Frangına tahvil, Milletlerarası Para Fonu tarafından kabul olunan resmî parite esası, veya böyle bir parite mevcut olmadığı takdirde, bahis konusu paralar için Belçika Millî Bankası tarafından tevdiat günü uygulanan vasatî resmî kurs esası üzerinden ifa olunacaktır.

Madde — 10.

Belçika Frangının altına nispetle paritesi değiştiği takdirde, yukardaki 2 ne maddede işaret olunan hesabın matlup bakıyesi, Belçika Millî Bankası tarafından işbu değişme gününde ve aynı nispette denkleştirilecektir.

Madde — 11.

Türkiye Cumhuriyet Merkez Bankası ve Belçika Millî Bankası işbu anlaşmanın uygulanması için alacak teknik tedbirleri kararlaştıracaklardır.

Madde — 12.

İşbu Anlaşmanın bitiminde, yukardaki 2 ne maddede işaret olunan hesap, tasfiyesi için, dört ay müddetle işlemekte devam edecektir.

Bu müddetin sonunda hesap kapatılacak ve bu anda kalan matlup bakıyesi Belçika Millî Bankası tarafından Türkiye Cumhuriyet Merkez Bankası emrine serbest altın veya işbu Bankaca kabul edilecek dövizler verilmek suretiyle ödenecektir.

Madde — 13.

Yukardaki 6 ne ve 12 ne maddelerde derpiş olunan altın satışlarının şeraiti Türkiye Cumhuriyet Merkez Bankası ve Belçika Millî Bankası arasında mutabık kalmarak tesbit edilecektir.

Yukarda 6 ne ve 12 ne maddelerde derpiş olunan döviz satışları, Milletlerarası Para Fonu tarafından kabul edilmiş ve satış günü muteber olan resmi pariteler esası üzerinden yapılacaktır.

Madde — 14.

Âkîd Taraflar, genel mahiyette milletlerarası sözleşmelere iltihakları neticesinde gerekli olabilecek tadilatı yapmak üzere, işbu Anlaşmanın hükümlerini icabında tekrar inceleyeceklerdir.

Madde — 15.

İşbu Anlaşma bugünkü tarihle imzalanan Ticaret Anlaşması ile aynı günde yürürlüğe girecek ve aynı yürürlük süresini haiz olacaktır. Sözü geçen Anlaşma ile aynı usul dairesinde yenilenecektir.

Roma'da Fransızca ve iki nühsa olarak tanzim edilmiştir.

2 Aralık 1948

Türkiye Hükümeti namına
Cahid Zamangil

Belçika Hükümeti namına
Kerchove

Ek - Mektup

Roma, 2 Aralık 1948

Bay Başkan,

Bugünkü tarihle imzalanan Ödeme Anlaşmasına atfen, altının resmî fiyatının, Belçika tarafından Milletlerarası Para Fonuna bildirildiği ve mezkûr kurulca kabul edildiği veçhile, halen 1 kilogram sâfi altın karşılığı 49.318,0822 Belçika frangı olduğunu size bildirmekle şeref kazanırım.

Belçika frangının A. B. D. Dolârına nazaran Milletlerarası Para Fonu tarafından kabul edilen resmî paritesi, hâlen 43,8275 Belçika Frangı = A. B. D. \$ 1 dir.

Derin saygılarımı kabul buyurunuz, Bay Başkan.

Bay Zahid Zamangil,
Türk Heyeti Başkanı.

Belçika Heyeti Başkanı
Kerchove

Ek - Mektup

Roma, 2 Aralık 1948

Bay Başkan,

Mefadî aşağıda yazılı bugünkü tarihli mektubunuzu aldığımı bildirmekle şeref kazanırım :

« Bugünkü tarihle imzalanan Ödeme Anlaşmasına atefen, altının resmî fiyatının, Belçika tarafından Milletlerarası Para Fonuna bildirildiği ve mezkûr kurulca kabul edildiği veçhile, halen 1 kilogram sâfi altın karşılığı 49.318,0822 Belçika frangı olduğunu size bildirmekle şeref kazanırım.

Belçika frangının A. B. D. Dolârına nazaran Milletlerarası Para Fonu tarafından kabul edilen resmî paritesi, hâlen 43,8275 Belçika Frangı = A. B. D. \$ 1 dir. »

Derin saygılarımı kabul buyurunuz, Bay Başkan.

Bay Robert van de Kerchove d'Hallebast
Belçika Heyeti Başkanı

Türk Heyeti Başkanı
Cahid Zamangil

PROTOKOL

Türkiye Hükümeti ve Belçika Hükümeti, bugün imzalanan Ödeme Anlaşması gereğince Belçika Millî Bankası nezdinde Türkiye Cumhuriyet Merkez Bankası namına açılacak hesabın bakiyesinin hiçbir zaman borçlu gözükmiyeceğini ve 16 Ekim 1948 tarihinde Paris'te akdedilen Avrupa memleketleri arasında Ödeme ve Takas Anlaşması (aşağıda Paris Anlaşması olarak zikredilecektir) çerçevesi dâhilinde Türkiye Hükümetine tanınmış olan Belçika - Lüksemburg Ekonomik Birliği üzerine tiraj haklarının kullanılmasının binnetice Anlaşma yoluyla tazmini gerektiğini, göz önünde bulundurarak aşağıdaki hususları kararlaştırmışlardır:

1. — Belçika Hükümeti, Belçika - Lüksemburg Ekonomik Birliği üzerine Türkiye'ye tanınmış olan tiraj hakkı tutarından ifraz edilecek 20 milyon Belçika Franklık bir provizyonun bu memleket emrine verilmesi için, Paris Anlaşmasının 2 nci maddesinde zikredilen Ajana gereken talimatı ve-

recektir. İşbu provizyon, bugün imzalanan Ödeme Anlaşması gereğince açılan hesabın matlubuna geçirilecektir.

2. — Belçika - Lüksemburg Ekonomik Birliği üzerine Türkiye lehine gelecek aylarda kullanılacak tiraj hakkı bölümleri, Takas Ajansı tarafından, Paris Anlaşmasının 2 nci faslı hükümleri ve kendisine verilen talimat gereğince, yukarıda işaret edilen hesabın harekâtına aksedecek aylık açık icaplarına göre hesaplanacaktır.

Ajan, hesap bakiyesini 20 milyon Belçika Frangına irca etmek üzere gerekecek Belçika Frangı tutarlarını Türkiye lehine kullanacaktır.

3. — Türkiye Şubat 1949 ayının sonunda Belçika - Lüksemburg Ekonomik Birliği üzerine tiraj hakkının yarısını kullanmamış bulunursa, Belçika Hükümeti Ajana yukarıdaki 1 numaralı fıkrada derpiş olunan provizyonu, tiraj hakkından ifraz suretiyle, 1 Mart 1949 tarihinde veya daha sonraki bir tarihte, 40 milyon Belçika Frangını tecavüz etmiyecek bir seviyeye iblâğ eylemesi için gereken talimatı verecektir.

Bu tarih ve bu seviye Türkiye Cumhuriyet Merkez Bankasının talebine göre tesbit olacaktır.

4. — Paris Anlaşmasının 5 a) maddesini tatbikan, Türkiye Ajana yukarıda işaret edilen hesabın işbu Protokolün 1 ve 3 nü fıkralarında derpiş olunan provizyonu temsil eden matlup bakiyesi kısmının takastan hariç tutulması için talimat verecektir.

5. — Peşinen Türkiye'nin emrine verilen tiraj hakkı tutarları için Belçika'nın faiz ödemeye mecbur kalmasını önlemek üzere, bugün imzalanan Ödeme Anlaşmasının 7 nci maddesinde derpiş olunan Hazine Bonosuna tahvil keyfiyeti, Türkiye Cumhuriyet Merkez Bankasının Belçika Millî Bankası nezdindeki hesabının 20 milyon Belçika Frangını veya yukarıdaki 3 nü fıkrayı tatbikan kararlaştırılacak herhangi diğer bir meblâğı, yukarıda alınan 7 nci maddede derpiş edilen 10 milyonluk pay da ilâve olunarak, tecavüz eden matlup bakiyesi için uygulanacaktır.

6. — Şurası mukarrerdir ki, Paris Anlaşmasının iki memleket arasında tesbit edilen tiraj haklarına taallük eden hükümlerinin Türkiye ile Belçika - Lüksemburg Ekonomik Birliği arasında tatbik mevkiine konulmasını temine mâtuf olan işbu Protokolün icrası anılan Anlaşma ile derpiş olunan şartlara tâbidir.

İcap ettiği takdirde, iki âkîd Taraf, Türkiye'ye tanınmış olan tiraj hakkının Paris Anlaşmasına tevfikân kullanılmasına mâni olacak hususları bertaraf edecek şekilde işbu Protokolde gerekli tadilat yapacaklardır.

Roma'da, Fransızca ve iki nüsha olarak tanzim edilmiştir.

Roma, 2 Aralık 1948

Türkiye Hükümeti namına
Cahid Zamangül

Belçika Hükümeti namına
Kerchove